

תוכן

- פרק 1 – מבוא 3
- פרק 2 – הרקע ההיסטורי של עמק החולה 3
- פרק 3 – הרקע הסביבתי של עמק החולה 3
- פרק 4 – העם היהודי בארץ ישראל בזמן ההחלטה על ייבוש אגם החולה 3
- פרק 5 – המניעים החיוביים והשליליים שהובילו לייבוש החולה 3
- פרק 6- סיכום 3
- פרק 7 – רשימה בביבליוגרפית 3

מבוא

עבודה זו תעסוק באגם החולה הנמצא בין הרי גולן לרכס הרי נפתלי¹. אופיו המיוחד של אגם החולה נבע משפע המים שנבעו מגשמים רבים שירדו באזור, נחלים כמו נחל שניר, הירדן והחצבני שהזרימו מים לאגם וכן ממי מעיינות שנבעו באזור². אגם החולה התפרס על כ – 15 אלף דונם ובנוסף לביצה בשטח של כ – 40 אלף דונם. ביצות אגם החולה גרמו להתפשטות מיני צמחים המגוונים והנרחבים ביותר בארץ ישראל. אחד המאפיינים של האגם נובע מהיותו מפגש ודו קיום בין הצומח לחי כאשר הוא שימש כבסיס מנוחה לעופות נודדים בדרכם מאירופה לאפריקה ובחזרה³. פרויקט ייבוש החולה נעשה בשנים 1951 – 1959 באמצעות חפירת שתי תעלות ניקוז גדולות שאפשרו זרימת מים חופשית והורדת מפלס מי התהום⁴. שאלת המקר בעבודה זו תעסוק באלו מניעים הובילו לייבוש אגם החולה והאם המניעים היו חיוביים או שליליים⁵. מתודולוגיית המחקר תתבסס על עיתונות בתקופת ייבוש אגם החולה וחומרים מארכיונים.

¹ חיים גבירצמן (2002), "משאבי המים בישראל: פרקים בהידרולוגיה ומדעי הסביבה" **יד יצחק בן צבי**, 55 - 58

² יעקב גולדשטיין (1987) תכנית ציונית ראשונה לייבוש ביצות החולה. **קתדרה: לתולדות ארץ ישראל ויישובה**, 161-168

³ מיכה לבנה ויהודה קרמון (1990) "עמק החולה וסביבתו" **כתב עת לידיעת ארץ ישראל**. עמודים 75 - 76

⁴ מיה דואני (2010) "מייבוש לשימור החולה: התחקות אחר דינמיקה של התערבות בטבע". אוניברסיטת חיפה

⁵ מיה דואני (2012), "הקמת שמורת החולה כניגוד משלים לפרויקט ייבוש החולה. אופקים בגאוגרפיה". **אקולוגיה** 64-81.

ראשי פרקים

פרק 1 – מבוא

פרק 2 – הרקע ההיסטורי של עמק החולה – בפרק זה יוסבר הרקע ההיסטורי של אגם החולה במשך התקופות השונות בארץ ישראל

פרק 3 – הרקע הסביבתי של עמק החולה – בפרק זה יוסבר הרקע הסביבתי המאפיין את אגם החולה.

פרק 4 – מצב העם היהודי בארץ ישראל בזמן ההחלטה על ייבוש אגם החולה – בפרק זה יוסבר מה היה מצבו של העם היהודי בזמן שטרם ייבוש אגם החולה.

פרק 5 – המניעים החיוביים והשליליים שהובילו לייבוש החולה – הצגת המניעים החיוביים והשלילים שהובילו להחלטה לייבוש האגם והפיכתו לשמורת טבע.

פרק 6- סיכום

פרק 7 – רשימה בביבליוגרפית